

[Axel Kristensen.]

en Billiggørelse paa anden Maade, kunde de ikke konkurrere. Om det er rigtigt, ved jeg ikke, men Ministeren gav nogle Tal, som i hvert Fald stemmer med Oplysninger, der er givet til mig, og af disse Oplysninger fremgaar det, at Unilever raader over en Fabrikationsmasse, der svarer til 16 pCt. af Margarineforbruget, og har forpligtet sig til indtil 1971 ikke at forøge denne Mængde, medmindre de, hvad der ikke staaar noget om i Overenskomsten, skulde slaa de smaa, selvstændige Virksomheder ihjel; det er den eneste Chance for, at de kan forøge Produktionen. Selv om det sker, vil man ikke kunne komme ud over 20 pCt. af Margarineproduktionen herhjemme, og i Forhold til, hvad Unilever raader over i andre Lande — meget almindeligt 80 pCt. —, er det meget lidt. Jeg tvivler paa, at der er nogen Interesse i at føre en saadan Politik, hvorved de kan komme i Krig med hele den offentlige Mening i Danmark. Men jeg er uhyre tilfreds med, at Ministeren nu foretager Undersøgelsen og, hvis det er nødvendigt, griber ind.

Jeg tror, at det i og for sig er overflødigt at vedtage den foreslaaede Dagsorden, for Ministeren har Bemyndigelsen og Forpligtelsen i Forvejen. Men det kan have sine Fordele, at det fastslaas, at bag dette staaar en enig Rigsdag, og jeg kan paa mit Partis Vegne — vi har ikke haft Lejlighed til at drøfte det — sige, at vort Parti med megen Fornøjelse skal stemme for den foreslaaede Dagsorden.

Bertel Dahlgaard: Jeg tror, det er gavnligt, at dette Spørgsmaal er rejst her i Folketinget. Ganske vist mener jeg, at det er rejst for specielt. Det samme Spørgsmaal kan rejses med samme Ret paa en Række Omraader. Der er andre Omraader, hvor Trustdannelser har meget, meget større Magt, end Margarine-Compagniet har paa sit Omraade. Men det gør ikke det Tilfælde, vi har til Behandling, mindre interessant. Margarine-Compagniet er en typisk Trustdannelse og vil ogsaa under visse Omstændigheder kunne være prisbestemmende, men det er ikke enebestemmende. Trusten — dermed mener jeg altsaa de to udenlandske Fabrikker plus de danske Fabrikker, som er tilsluttet Trusten — har i Øjeblikket henvend Halvdelen af Landets Margarineproduktion. Af denne Produktion har, saa vidt jeg ved, og som det vist ogsaa er nævnt her, de udenlandske Fabrikker igen de 30 pCt., hvilket vil sige det samme som det, det ærede Medlem

Hr. Axel Kristensen var inde paa, at de fremmede Fabrikker har 15—16 pCt. af den samlede Produktion. Men heroverfor staaar Landets største Fabrikker, nemlig Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeningers Fabrik, der repræsenterer mellem 20 og 25 pCt. af den danske Margarineproduktion. Derudenfor staaar igen de 90 mindre, private Fabrikker, som tilsammen har en 20—25 pCt. af Produktionen, altsaa Margarine-Compagniet behersker ikke i nær saa høj Grad som andre Truster Markedet paa sit Omraade.

Men jeg maa dertil føje, at jeg tror, det ærede Medlem Hr. Axel Kristensen er inde paa en helt forkert Tankegang, naar han tænker sig, at Faren paa dette Omraade maa knytte sig til, hvorvidt denne Trust, og inden for den igen den internationale Del deraf, kan trænge længere og længere frem. Det er i og for sig ikke paa det Omraade, den aktuelle Fare ligger. Nej, den Opgave, der foreligger, og som er den aktuelle Opgave, er efter min Mening, at denne Trust i Konkurrence med andre Margarinefabrikker ikke skal kunne benytte sin Magtstilling til at gøre omfattende Forbrugerkredse inden for Industri og Handel afhængige af sig — jeg kan i denne Forbindelse nævne saadanne Kredse som Bagerne og Købmændene o. s. v. —, at Trusten med andre Ord ikke i Kraft af sin Magtstilling kan tiltvinge sig saadanne Fordele, at det kan siges, at den ikke konkurrerer paa lige Fod med de øvrige Fabrikker. Dernæst er det klart, at de Aftaler, der maatte foreligge, bør være underkastet det samme Offentlighedens Princip gennem Registrering som andre med Hensyn til Prislovens Monopolbestemmelser, og jeg er glad for, at den højtærede Minister er ganske enig heri.

En anden Side af Spørgsmaalet, der er karakteristisk for det Tilfælde, her foreligger, er jo, at denne Trustdannelse bestaar dels af danske Fabrikker, dels af Fabrikker, der ejes af udenlandsk Kapital. Jeg nævnte før, at den udenlandske Del af Trusten repræsenterer 30 pCt. af Trustens Produktion, og saa vidt jeg ved — i alt Fald staaar det i Bladene —, repræsenterer den samtidig 30 pCt. af Aktiekapitalen. Det vil altsaa sige, at i og for sig kan den internationale Trust hverken produktionsmæssigt eller kapitalmæssigt siges at være af en saadan Størrelse, at den derigennem i Øjeblikket kan beherske noget. Men paa det Omraade, jeg her er inde paa, tror jeg, man maa sige, at Problemet, der foreligger, er af mere indirekte Karakter. Kan det tænkes, at den internationale Verdens-